

Pro Deo – Zaterdagmiddag 15 februari 2025 – Ambrosiaanse Studiemiddag in de Augustinuskerk te Utrecht

De middag is bedoeld voor zangers (mannen en vrouwen) en alle geïnteresseerden in de christelijke liturgie

Het Ambrosiaans is een liturgisch dialect binnen de Katholieke Kerk. Het is de eigen liturgische traditie van het Aartsbisdom Milaan. Deze traditie zet vele eigen accenten. Zo zijn er eigen elementen in de liturgische kalender (bijvoorbeeld zes ipv vier adventszondagen), de Mis (bijvoorbeeld de plaats van de vredeswens) en het Officie.

Voor de zanger(-es) is het belangrijk dat het Ambrosiaanse een geheel eigen corpus gezangen heeft. De eigenheid betreft zowel naamgeving als functie. Daarbij is de stijl van de gezangen geheel anders dan het traditionele Gregoriaans. Het Ambrosiaans kent bijvoorbeeld niet de acht kerktoonsoorten en de melodieën bewegen zich voornamelijk in sekundeschreden. De muzikale stijl kan zeer uitbundig en melismatisch zijn, maar ook intiem en ingetogen.

Dicuntur secreto : Pater, Ave.

Deinde clara voce :

V. Dómi-nus vo-bíscum. R̄. Et cum spí-ri-tu tu-o.

Het Ambrosiaans gaat terug op de kerkvader Ambrosius (4de eeuw). Dit is louter eerbetoon. De vroegste sporen van de Ambrosiaanse liturgie zijn later - komen uit de vroege Middeleeuwen. De vroegste sporen van de Ambrosiaanse gezangen gaan terug tot de 11de eeuw – later dan het Gregoriaans.

In het aartsbisdom van Milaan is de Ambrosiaanse traditie nog steeds levend. Zo is er een Missaal waarin alle aanpassingen nav het Tweede Vaticaans Concilie (1962-65) zijn verwerkt.

Tijdens de studiemiddag gaan we ons onder leiding van Arnoud Heerings – docent Gregoriaans aan het Utrechts Conservatorium - bezighouden met de Ambrosiaanse Vespers – de Tweede Vespers van Kerkwijding (van voor Vaticanum II). Deze vespers hebben een geheel ander uiterlijk dan de Gregoriaanse vespers. We gaan kijken naar de notatie en de functie van alle onderdelen. Wat eerst – wellicht - een onlogisch geheel lijkt, blijkt ineens – na nadere studie – een overtuigende muzikale vorm te zijn.

Hierna gaan we enkele vespergezangen instuderen. Ook doen we iets aan stemvoering. De middag mondt uit in een uitvoering van de Tweede Vespers van Kerkwijding door de Schola Ambrosiana o.l.v. Arnoud Heerings. In de kerk kan iedereen

een aantal elementen meezingen, zoals de hymne, de psalmodie en het Magnificat. Paul van der Woude bespeelt het prachtige orgel van de Augustinuskerk.

De middag is gratis. Muziek wordt verstrekt, maar meld je aub wel even aan:

<https://stichting-kerk-aan-de-gracht.weticket.io/studiedag-ambrosiaanse-vespers>

of

Planning (onder voorbehoud)

Mis – 12.00-12.30 u. (de reguliere Mis in de Augustinuskerk – u kunt die bijwonen)
Kom via de voorkant van de kerk (kijk wel of er liturgie wordt gevierd)

Aanvang 13.00 u. - Inloop vanaf 12.45 u. met koffie

13.00 u – 13.45 u.

- Lezing over de Ambrosiaanse Vespers door Arnoud Heerings

14.00 u. – 14.45 u.

- Zingen met iedereen in de kerk
  - Onderdelen (psalmen/hymne/Magnificat) uit de Ambrosiaanse Vespers van Kerkwijding o.l.v. Arnoud Heerings

15.00 u. – 15.45 u.

- Michel de Kort – stempedagoog
  - Het zingen van de Ambrosiaanse psalmen en het Magnificat

16.00 u. – 16.45 u.

- Ambrosiaanse Vespers van Kerkwijding door de Schola Ambrosiana.
  - Iedereen zingt mee